

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 lipca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. N. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że została ona wydana w oparciu o orzeczenie komisji lekarskiej z dnia 29 czerwca 2017 roku, która stwierdziła, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy. Organ rentowy wskazał jednocześnie, że w 10–leciu liczonym wstecz od daty zgłoszenia wniosku tj. w okresie od 27 kwietnia 2007 r. do 26 kwietnia 2017 r. wnioskodawczyni udowodniła wymagany 5-letni okres ubezpieczenia. /decyzja k.28 plik II akt ZUS/

W dniu 14 lipca 2017 r. M. N. złożyła odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o jej uchylenie i przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Skarżąca wskazała, że nie zgadza się z ustaleniami komisji lekarskiej, gdyż od 1990 r. choruje na cukrzycę, a jej powikłaniami są retinopatia oraz polineuropatia cukrzycowa. M. N. podniosła, że stan jej zdrowia uległ pogorszeniu po przebytych w 2009 r. porodzie oraz że występują u niej wahania glikemii oraz niedocukrzenia nocne. /odwołanie k.2/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.3 - 3 odwrot/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni M. N. urodziła się (...), legitymuje się wykształceniem średnim w zawodzie technika ekonomisty. W swojej karierze zawodowej zajmowała się produkcją drobnych elementów samochodowych, pracowała jako pokojowa oraz pracownik pralni, a ostatnio jako sprzątaczką. /okoliczności bezsporne/

W okresie od 1 października 2003 roku do 30 września 2005 roku M. N. była uprawniona do renty socjalnej. /okoliczność bezsporna/

W dniu 27 kwietnia 2017 roku M. N. złożyła wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. /wniosek k.1 – 4 plik II akt ZUS/

Lekarz orzecznik ZUS po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy dokumentacji medycznej rozpoznał u wnioskodawczyni: cukrzycę typu 1 leczoną insuliną metodą wielokrotnych wstrzyknięć z retinopatią nieproliferacyjną. Orzeczeniem z dnia 16 czerwca 2017 roku lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy. /opinia lekarska z dnia 16 czerwca 2017 r. k.19 – 20 plik IV akt ZUS , orzeczenie k.21– 21 odwrot plik II akt ZUS/

Komisja lekarska ZUS po przeprowadzeniu bezpośredniego badania wnioskodawczyni oraz po dokonaniu analizy dokumentacji medycznej rozpoznała u niej: cukrzycę typu 1 bez niedocukrzeń skutkujących utratą przytomności, powikłaną polineuropatią i retinopatią nieproliferacyjną. Orzeczeniem z dnia 29 czerwca 2017 roku komisja lekarska ZUS uznała, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy. /opinia lekarska z dnia 29 czerwca 2017 r. k.27 – 28 plik IV akt ZUS , orzeczenie k.22 – 22 plik II akt ZUS/

U wnioskodawczyni występuje od 7 roku życia cukrzyca typu 1, wyrównana względnie, ale z dużymi wahaniami glikemii, powikłaną neuropatią i retinopatią cukrzycową. Wnioskodawczyni wymaga stałej opieki i częstych wizyt w Poradni Diabetologicznej, odpowiedniej dawki insuliny, dostosowanej do niej diety i dostosowanego wysiłku fizycznego. Występujące u wnioskodawczyni schorzenia i stopień ich zaawansowania nie powodują u niej niezdolności do pracy z przyczyn diabetologicznych. W stosunku do wnioskodawczyni istnieją jednak znaczne ograniczenia na zajmowanym stanowisku pracy, gdyż nie powinna ona pracować na wysokości, przy maszynach w ruchu, a także w zmiennych warunkach pogodowych oraz w nocy. /opinia biegłego sądowego diabetologa M. P. k.8 – 9 odwrot/

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów w postaci orzeczenia lekarza orzecznika i komisji lekarskiej ZUS, wniosku o przyznanie renty.

W toku postępowania wnioskodawczyni zakwestionowała ustalenia komisji lekarskiej ZUS wskazujące, że nie jest ona niezdolna do pracy.

Celem weryfikacji stanowiska wnioskodawczyni Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego diabetologa. W ocenie Sądu złożona w sprawie opinia jest jasna, została sporządzona przez biegłego o specjalności właściwej z punktu widzenia schorzeń, na jakie cierpi wnioskodawczyni, w oparciu analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej i jej bezpośrednie badanie.

Sąd oceniając zgromadzony materiał dowodowy, w pełni uznał wartość dowodową opinii biegłego diabetologa powołanego w sprawie. W ocenie Sądu złożona do sprawy opinia nie zawiera żadnych braków i wyjaśnia wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Biegły diabetolog określił schorzenia występujące u wnioskodawczyni oraz ocenił ich znaczenie dla jej zdolności do pracy, odnosząc swą ocenę do kwalifikacji zawodowych.

Zdaniem Sądu, opinia biegłego jest rzetelna, została sporządzona zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot, a wynikające wnioski są logiczne i prawidłowo uzasadnione.

Wnioskodawczyni w toku procesu nie zakwestionowała przeprowadzonego dowodu, nie zgłosiła żadnych zarzutów do wniesionej opinii poza stwierdzeniem, że według jej oceny jest częściowo niezdolna do pracy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art.57 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1383 z późn. zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełni łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność powstała w okresach wymienionych w cytowanym przepisie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Brak choćby jednego z warunków wymienionych w art.57 ww. ustawy powoduje brak prawa do świadczenia.

W niniejszej sprawie spór między stronami ograniczał się do oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni pod kątem niezdolności do pracy.

Zgodnie z treścią art.12 powołanej ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji i możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art.13 ust.1 ww. ustawy).

W definicji niezdolności do pracy ustawodawca dał wyraz powiązaniu prawa do renty z rzeczywistą znaczną utratą zdolności do pracy zarobkowej, jako takiej, a częściową niezdolność do pracy powiązał z niezdolnością do pracy w ramach posiadanych kwalifikacji, przy uwzględnieniu możliwości i sprawności niezbędnych do dalszego zaangażowania w procesie pracy, zaakcentował istnienie potencjalnej przydatności do pracy.

Chodzi zatem o zdolność do pracy zarobkowej nie tylko, jako zdolność do wykonywania dotychczasowej pracy, ale zdolność do podjęcia pracy w ogóle, z uwzględnieniem rodzaju i charakteru dotychczas wykonywanej pracy, poziomu wykształcenia, wieku, predyspozycji psychofizycznych.

Zdolność do pracy ma dwa elementy: biologiczny (ogólna sprawność psychofizyczna) i gospodarczy (przydatność na rynku pracy). Należało zatem ustalić, czy wnioskodawczyni jest zdolna do wykonywania pracy zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, czy jej kwalifikacje pozwalają na wykonywanie innej pracy, czy też konieczne jest jej przekwalifikowanie.

Niezdolność do wykonywania dotychczasowej pracy nie jest kryterium niezdolności do pracy w rozumieniu art.12 powołanej ustawy. Brak możliwości wykonywania dotychczasowej pracy nie jest wystarczający do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy, gdy jest możliwe podjęcie innej pracy (w swoim zawodzie, bez przekwalifikowania lub gdy rokowanie co do przekwalifikowania jest pozytywne). Niezdolność do wykonywania dotychczasowej pracy jest warunkiem koniecznym do ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ale nie jest warunkiem wystarczającym, jeżeli wiek, poziom wykształcenia, predyspozycje psychofizyczne dają podstawy do uznania, że jest możliwe podjęcie pracy w zawodzie albo po przekwalifikowaniu.

W wyroku z dnia 8 września 2014 roku (I UK 431/14, Legalis nr 1330112) Sąd Najwyższy wskazał, iż „doniosłe znaczenie w konstrukcji częściowej niezdolności do pracy (której definicję zawiera art.12 ust.3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) ma podkreślenie, że chodzi o ocenę zachowania zdolności do wykonywania nie jakiegokolwiek pracy, lecz pracy „zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji”. R. legis wyodrębnienia tej przesłanki stanowi wyeliminowanie sytuacji, w których ubezpieczeni o wyższych kwalifikacjach po utracie zdolności do ich zarobkowego wykorzystania zmuszeni byłiby podjąć pracę niżej kwalifikowaną, do której zachowali zdolność, wobec braku środków do życia.

Przyczyna niezdolności do pracy nie ma wynikać z choroby, a z naruszenia sprawności organizmu, czyli czynnika medycznego, który powoduje utratę zdolności do pracy. O częściowej niezdolności do pracy decyduje ocena czy i w jakim zakresie występujące schorzenia wpływają na utratę zdolności do pracy zgodnie z kwalifikacjami.

Zebrany w niniejszym postępowaniu materiał dowodowy nie pozwolił zakwestionować prawidłowości zaskarżonej przez wnioskodawczynię decyzji. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika jednoznacznie, iż wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy. Przy ocenie opinii biegłych lekarzy Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego niż wyrażone w opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. Odmienne ustalenie w tej mierze może być dokonane tylko na podstawie opinii innych biegłych lekarzy, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonywująca oraz wszechstronnie przedstawia kwestię nasuwającą wątpliwości w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 roku, II URN 228/87).

Wnioskodawczyni posiada wykształcenie średnie w zawodzie technika ekonomisty, a w swojej karierze zawodowej zajmowała się produkcją drobnych elementów samochodowych, pracowała jako pokojowa oraz pracownik pralni, a ostatnio jako sprzątaczką. Co prawda, od 7 roku życia wnioskodawczyni choruje na cukrzycę, a w okresie od 1 października 2003 r. do 30 września 2005 r. była uprawniona do renty socjalnej, to jednak z opinii biegłego sądowego diabetologa jednoznacznie wynika, że rozpoznane u wnioskodawczyni schorzenie w postaci cukrzycy typu 1, wyrównanej względnie, z dużymi wahaniami glikemii, powikłanej neuropatią i retinopatią cukrzycową nie ogranicza jej sprawności w stopniu znacznym, powodującym niezdolność do pracy zarobkowej zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Nie ulega wprawdzie wątpliwości, że występujące u wnioskodawczynie schorzenie skutkuje niemożnością wykonywania przez nią prac na wysokości, przy maszynach w ruchu, a także w zmiennych warunkach pogodowych oraz w nocy, to jednak istnienie tego typu przeciwwskazań nie jest automatycznie podstawą orzekania niezdolności do pracy.

Reasumując, brak jest podstaw do przyznania wnioskodawczynie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

S.B.